

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

LÃ DUY TUẤN

**BIỆN PHÁP QUẢN LÝ NHẪM TĂNG CƯỜNG HỢP
TÁC VỚI DOANH NGHIỆP TRONG ĐÀO TẠO CỦA
CÁC TRƯỜNG NGHỀ Ở TỈNH NAM ĐỊNH**

LUẬN VĂN THẠC SĨ QUẢN LÝ GIÁO DỤC

Thái Nguyên, năm 2009

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

LÃ DUY TUẤN

**BIỆN PHÁP QUẢN LÝ NHẪM TĂNG CƯỜNG HỢP
TÁC VỚI DOANH NGHIỆP TRONG ĐÀO TẠO CỦA
CÁC TRƯỜNG NGHỀ Ở TỈNH NAM ĐỊNH**

Chuyên ngành: Quản lý giáo dục

Mã số: 601405

LUẬN VĂN THẠC SĨ QUẢN LÝ GIÁO DỤC

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC: TS PHÙNG THỊ HẰNG

Thái Nguyên, năm 2009

MỤC LỤC	Trang
PHẦN I: MỞ ĐẦU	2
1. Tính cấp thiết của đề tài	2
2. Mục đích nghiên cứu	3
3. Đối tượng, khách thể nghiên cứu và khách thể điều tra	3
4. Giả thuyết khoa học	4
5. Nhiệm vụ nghiên cứu	4
6. Phạm vi nghiên cứu	5
7. Các phương pháp nghiên cứu	5
8. Cấu trúc của luận văn	6
PHẦN II: NỘI DUNG NGHIÊN CỨU	7
Chương 1 CƠ SỞ LÝ LUẬN CỦA VẤN ĐỀ NGHIÊN CỨU	
1.1 Vài nét về lịch sử vấn đề nghiên cứu	7
1.2 Một số khái niệm cơ bản	11
1.2.1 Khái niệm quản lý	11
1.2.2 Khái niệm đào tạo nghề	14
1.3 Một số vấn đề lý luận về hợp tác giữa trường nghề với doanh nghiệp trong đào tạo	21
1.3.1 Khái niệm về trường nghề và doanh nghiệp	21
1.3.2 Hợp tác giữa trường nghề với doanh nghiệp trong đào tạo	22
1.3.2.1 Thực hành kết hợp với lao động sản xuất - nguyên lý giáo dục cơ bản trong đào tạo nghề	22
1.3.2.2 Hợp tác giữa nhà trường với doanh nghiệp là mối quan hệ biện chứng giữa người cung cấp và người sử dụng sản phẩm	25
1.3.2.3 Các loại hình hợp tác giữa trường nghề với doanh nghiệp	26
1.3.2.4 Ảnh hưởng của mối quan hệ hợp tác giữa nhà trường với doanh nghiệp đến việc nâng cao chất lượng đào tạo nghề	33
1.3.3 Các yếu tố ảnh hưởng đến hợp tác giữa nhà trường với doanh nghiệp	38
1.3.4 Biện pháp quản lý nhằm tăng cường hợp tác với doanh nghiệp trong đào tạo của trường nghề	42

1.3.4.1 Tăng cường hợp tác trong đào tạo giữa trường nghề với doanh nghiệp	42
1.3.4.2 Biện pháp quản lý nhằm tăng cường hợp tác với doanh nghiệp trong đào tạo của trường nghề	43
Kết luận chương 1	50
Chương 2 CƠ SỞ THỰC TIỄN CỦA VẤN ĐỀ NGHIÊN CỨU	51
2.1 Tổng quan về hệ thống trường nghề ở tỉnh Nam Định	51
2.2 Thực trạng hợp tác giữa trường nghề với doanh nghiệp trong đào tạo ở tỉnh Nam Định.	56
2.2.1 Tiến hành khảo sát	56
2.2.2 Kết quả khảo sát	58
2.2.2.1 Nhận thức của CBQL và hiệu trưởng trường nghề ở tỉnh Nam Định về ảnh hưởng của sự hợp tác giữa trường nghề với DN đến chất lượng đào tạo nghề	58
2.2.2.2 Thực trạng về sự hợp tác giữa trường nghề với DN trong đào tạo ở tỉnh Nam Định	60
2.2.2.3 Thực trạng về HD quản lý của các trường nghề ở tỉnh Nam Định nhằm tăng cường sự hợp tác với DN trong đào tạo nghề.	66
2.2.2.4 Thực trạng về các yếu tố ảnh hưởng đến hợp tác ...	69
2.2.2.5 Đánh giá chung về hiệu quả của hoạt động quản lý ở các trường nghề tỉnh Nam Định nhằm tăng cường hợp tác với DN trong đào tạo.	71
2.2.2.6 Nguyên nhân của những hạn chế trong HD quản lý nhằm tăng cường hợp tác với DN trong đào tạo của các trường nghề ở tỉnh Nam Định	74
Kết luận chương 2	76
Chương 3 MỘT SỐ BIỆN PHÁP QUẢN LÝ NHẪM TĂNG CƯỜNG SỰ HỢP TÁC VỚI DN TRONG ĐÀO TẠO CỦA CÁC TRƯỜNG DẠY NGHỀ Ở TỈNH NAM ĐỊNH	78
3.1 Các nguyên tắc xây dựng biện pháp	78
3.2 Các quan điểm được tuân thủ trong xây dựng biện pháp	79
3.3 Đề xuất các biện pháp quản lý nhằm tăng cường hợp tác với doanh nghiệp trong đào tạo của các trường nghề ở tỉnh Nam Định	83
3.3.1 Hoàn thiện và đổi mới biện pháp thành lập bộ phận chuyên trách khai thác	83

và xử lý thông tin	
3.3.2 Hoàn thiện và đổi mới phương thức, hình thức, mức độ hợp tác	85
2.3.3 Hoàn thiện và đổi mới mục tiêu, nội dung chương trình đào tạo	86
3.3.4 Hoàn thiện và đổi mới biện pháp bồi dưỡng nâng cao kỹ năng sư phạm cho cán bộ giáo viên phù hợp với thực tiễn sản xuất của DN	88
3.3.5 Hoàn thiện và đổi mới biện pháp đầu tư bổ sung cơ sở vật chất trang thiết bị đào tạo phù hợp với thực tiễn sản xuất ở DN	90
3.3.6 Hoàn thiện và đổi mới biện pháp liên kết với trung tâm giới thiệu VL	92
3.3.7 Hoàn thiện và đổi mới biện pháp xây dựng quy chế nội bộ về sự hợp tác với DN trong đào tạo; đề xuất kiến nghị với cơ quan quản lý cấp trên để được tạo cơ chế hợp tác thuận lợi.	93
3.3.8. Mối quan hệ giữa các biện pháp	96
3.4 Khảo nghiệm nhận thức của khách thể về mức độ cấp thiết và tính khả thi của các biện pháp được đề xuất	96
Kết luận chương 3	99
PHẦN III: KẾT LUẬN CHUNG CỦA ĐỀ TÀI VÀ CÁC KIẾN NGHỊ	100
3.1 Kết luận chung của đề tài	100
3.2 Kiến nghị	102

NHỮNG CỤM TỪ VIẾT TẮT TRONG LUẬN VĂN

Stt	Viết tắt	Viết đầy đủ
1	CĐ	Cao đẳng
2	TC	Trung cấp
3	SC	Sơ cấp
4	CBQL	Cán bộ quản lý đào tạo nghề
5	DN	Doanh nghiệp
6	LĐTĐ&XH	Lao động Thương binh và Xã hội
7	TBC	Trung bình chung
8	HĐ	Hoạt động

DANH MỤC CÁC SƠ ĐỒ, BIỂU ĐỒ TRONG LUẬN VĂN

STT	Tên biểu đồ, biểu đồ	Trang
Sơ đồ 1.1	Khái niệm quản lý	13
Sơ đồ 1.2	Khái niệm chất lượng đào tạo nghề	21
Sơ đồ 1.3	Nhà trường nằm ngoài doanh nghiệp	27
Sơ đồ 1.4	Nhà trường nằm trong doanh nghiệp	28
Sơ đồ 1.5	Doanh nghiệp sản xuất nằm trong nhà trường	30
Sơ đồ 1.6	Hình thức hợp tác đào tạo song hành	31
Sơ đồ 1.7	Hình thức hợp tác đào tạo luân phiên	32
Sơ đồ 1.8	Hình thức hợp tác đào tạo tuần tự	32
Sơ đồ 1.9	Chu trình quản lý hợp tác giữa trường nghề với DN	41
Sơ đồ 1.10	Biện pháp quản lý của trường nghề nhằm tăng cường hợp tác với doanh nghiệp trong đào tạo	44
Biểu đồ 2.1	Đánh giá hiệu quả của HĐ quản lý ở các trường nghề tỉnh Nam Định nhằm tăng cường hợp tác với DN trong đào tạo của các khách thể	72

DANH MỤC CÁC BẢNG TRONG LUẬN VĂN

STT	Tên bảng	Trang
Bảng 1.1	Mức chất lượng đào tạo nghề theo Benjamin Bloom	19
Bảng 2.1	Nhận thức của khách thể điều tra về ảnh hưởng của sự hợp tác giữa trường nghề với DN đến chất lượng đào tạo nghề (tính theo tỷ lệ %)	58
Bảng 2.2	Nhận thức của CBQL, hiệu trưởng trường nghề về các yếu tố ảnh hưởng tích cực đến chất lượng đào tạo nghề	59
Bảng 2.3	Đánh giá của hiệu trưởng trường nghề và chủ DN về hình thức hợp tác giữa trường nghề với DN (theo tỷ lệ %)	60
Bảng 2.4	Đánh giá của khách thể điều tra về mức độ hợp tác giữa trường nghề với DN (tính theo tỷ lệ %)	61
Bảng 2.5	Đánh giá của khách thể điều tra về kết quả hợp tác giữa trường nghề với DN (tính theo tỷ lệ % học sinh hưởng lợi)	64
Bảng 2.6	Đánh giá của khách thể điều tra về chất lượng đội ngũ lao động được đào tạo nghề hiện nay (tính theo tỷ lệ %)	65
Bảng 2.7	Thực trạng về HD lý của các trường nghề ở tỉnh Nam Định nhằm tăng cường sự hợp tác với DN trong đào tạo nghề (tính theo tỷ lệ %)	67
Bảng 2.8	Đánh giá của khách thể điều tra về các yếu tố ảnh hưởng đến sự hợp tác giữa trường nghề với DN (tính theo tỷ lệ %)	70
Bảng 2.9	Đánh giá hiệu quả của HD quản lý ở các trường nghề tỉnh Nam Định nhằm tăng cường hợp tác với DN trong đào tạo ...	71
Bảng 3.1	Thông tin trích ngang về khách thể khảo nghiệm	97
Bảng 3.2	Kết quả khảo nghiệm các biện pháp được đề xuất (tính theo tỷ lệ %)	98

Lời cảm ơn

Luận văn được hoàn thành với sự giúp đỡ nhiệt tình của các cơ quan, bạn bè, đồng nghiệp. Tác giả xin bày tỏ lòng biết ơn chân thành nhất tới Sở LĐTĐ&XH tỉnh Nam Định, các trường nghề, các doanh nghiệp trong tỉnh, các thầy cô giáo và bạn bè đồng nghiệp đã tận tình quan tâm chỉ bảo, cung cấp nhiều thông tin và tư liệu quý giá cho luận văn;

Xin cảm ơn sự ủng hộ động viên giúp đỡ của Ban giám hiệu, của các phòng ban chức năng trường ĐHSP Thái Nguyên;

Đặc biệt em xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới cô giáo, TS Phùng Thị Hằng đã tận tình hướng dẫn em hoàn thành luận văn này;

Trong quá trình học tập và nghiên cứu, bản thân em đã có nhiều cố gắng, song luận văn không tránh khỏi những thiếu sót. Kính mong các thầy cô giáo, các bạn bè đồng nghiệp chỉ dẫn và góp ý.

Một lần nữa xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, ngày 9 tháng 9 năm 2009

Tác giả luận văn

Lã Duy Tuấn

PHẦN I

MỞ ĐẦU

1. TÍNH CẤP THIẾT CỦA ĐỀ TÀI

Toàn cầu hóa và hội nhập là xu thế tất yếu. Việt Nam đã gia nhập tổ chức thương mại thế giới (WTO), quá trình này không có chuyện nước lên thì thuyền lên mà đó là sự hợp tác trong cạnh tranh quyết liệt. Điều kiện để nước ta thành công trong cuộc đấu tranh này là phải có một đội ngũ nhân lực đủ sức đương đầu với cạnh tranh và hợp tác. Giáo dục đào tạo có vai trò then chốt trong phát huy nguồn lực con người, cần phải đảm đương cho được sứ mệnh đào tạo ra những người lao động có khả năng thích ứng với những thay đổi công nghệ, những biến động của việc làm, sự dịch chuyển cơ cấu kinh tế. Nhận thức được vấn đề, vài năm trở lại đây, nước ta xây dựng phát triển mạnh hệ thống các trường nghề, các trường kỹ thuật, mục đích là nhanh chóng đạt chuẩn khu vực và quốc tế để không ngừng tăng cường nguồn nhân lực cho thị trường trong nước và khả năng cạnh tranh ở thị trường nước ngoài.

Theo Điều 6 của Luật dạy nghề năm 2006, dạy nghề gồm có ba cấp trình độ đào tạo là sơ cấp (SC) nghề, trung cấp (TC) nghề, cao đẳng (CĐ) nghề. Mỗi năm, hệ thống cơ sở dạy nghề trong cả nước đào tạo ra hàng triệu người lao động có kỹ năng nghề nghiệp nhằm đáp ứng nguồn nhân lực cho sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. Căn cứ "kế hoạch tuyển sinh dạy nghề giai đoạn 2008 - 2020" thì tổng số tuyển sinh của CĐ, TC nghề và dạy nghề dưới 1 năm như sau: năm 2008 là 1.482.000, năm 2009 là 1.700.000, năm 2010 là 2.000.000, năm 2015 là 2.430.000, năm 2020 là 2.550.000 [12, tr.20]. Về mặt số lượng tuy khá dồi dào như vậy nhưng năng lực của người lao động không phải lúc nào cũng đáp ứng, đặc biệt nhân sự cao cấp, các chuyên gia có kinh nghiệm và khả năng quản lý,...đang ở trong tình trạng cung thấp xa so với cầu. Qua tìm hiểu bước đầu của chúng tôi, có không ít người lao động sau khi tốt nghiệp trường nghề chưa thích